

Forsl. til L. om Hærens Ordning.

haanden maatte komme til at staa i Misforhold til de ved Loven fastsatte Lærerkrefter, og som ogsaa i de andre ovenfor antydede Henseender vilde gjøre den ved Hæreloven tilsigtede Uddannelse umulig, havde man i det Rigsdagen sidst forelagte Lovforslag foreslaaet at forsøge de for Fodfolket fastsatte Udbelingers Antal, naar den aarlige Udfkrivningsmasse oversteed en vis Størrelse. Denne Bestemmelse har man dog ikke troet at burde fastholde, men har søgt ved en forandret, i det Følgende nærmere forklaret Tjenesteomgang for Fodfolket, i det Mindste for en lang Karrække at fjerne Ulempen.

For at naa det ved Hæreloven tilsigtede Maal, at skabe et kraftigt levende Forsvar for Fædrelandet ved at opstille en forholdsvis stor Hær, der hentede sin Styrke fra Benyttelsen af alle Evner, der bo i Folket, og for at naa dette Maal med saa ringe pekuniære Offre som muligt, havde man i denne Lov med Hensyn til Befalingsmændenes Tilveiebringelse gjort en meget udstrakt Anvendelse af de Krefter, der findes i den værnepligtige Masse. Man regnede paa, at Sekondlieutenanter og Korporaler, det vil sige, de paa en særegen Maade uddannede værnepligtige Befalingsmænd, aarlige vilde tilgaa Hæren i et stort Antal, og da man dannede Reserverafdelingernes Kammer for den overveiende Del af denne Art Befalingsmænd, ventede man tillige, at en Del af dem vilde kunne erhverve den fornødne Erfaring og Sikkerhed i Kroppeføring ved efter Afslutningen af deres egentlige Uddannelse at forblive længere Tid til frivillig Tjeneste. De Midler, ved hvilke man ventede at vække Lyften hos en Del af de værnepligtige Befalingsmænd til at forrette saadan midlertidig Tjeneste, vare dels Udfigt til fortrinlig Udgang til visse Embeder under Finansministeriet og dels Udbetaling af Orlovspenge ved Hjemfærdelsen. Af Motiverne til Hæreloven ses det, at Krigsministeriet allerede dengang nærrede stærk Tvivl om, hvorvidt det vilde lykkes at skaffe det nødvendige Antal tjenestegjørende Befalingsmænd af den værnepligtige Klasse tilveie, men at man dog ansaa det for ønskeligt, at der blev gjort et Forsøg, for at man kunde komme til et Resultat med Hensyn til Virkningen af Udfigten til Orlovspenge og de tilfikkrede Embeder og Bestillinger. Resultatet, som kortelig vil blive angivet nedenfor, har vist, at den Tvivl, man nærrede, ikke var ugrundet.

Sæer for Korporalernes Bedkommende er Forholdet med Hensyn til den frivillige Tjenestegjører klar for klar blevet ugunstigere. Medens deres Antal ved Fodfolket skulde være 378 aarlige, har det gennemsnitlig kun været 260, og det er i 4 klar aftaget fra 354 til 185; ved Rytteriet har der i Stedet for 60 i Gennemsnit kun været 41 tilfæde, og ved de øvrige Baaben og Korps har det ligesaa lidt været muligt at faa det fastsatte

Antal. Undersøges dette Forhold noget næriere, viser det sig endnu ugunstigere, idet et ikke ubetydeligt Antal af disse tjenestegjørende Korporaler kun er Menige eller Underkorporaler, som ere blevne forfremmede til Korporaler uden at have gennemgaaet Korporalskolen. For Sekondlieutenanternes Bedkommende har Forholdet vel ikke været fuldt saa ugunstigt, men Antallet har dog ofte været ikke lidt under det, som Hæreloven forudsætter, navnlig ved Rytteriet, hvor over det halve Antal har manglet. Det vil være indlysende, at der for Fædrestjenesten opstaar store Vanskeligheder, naar det Antal tjenestegjørende Befalingsmænd, som Hæreplanen fastsætter, og som i den er bragt ned til et Minimum, i Virkeligheden aldrig er fuldtallig tilfæde. Naar der som nu ved Fodfolket er henved 200 Underofficerspladser ubesatte uden Udfigt til at faa dem udfyldte paa den Maade, som Hæreloven foreskriver, saa ligger det nær at tvivle paa, at Tjenesten kan blive tilfredsstillende udført uden fuldstændig at opslibe de tilstedeværende Befalingsmænd. Man har ikke kunnet anse det forsvareligt at lade den hidtil bestaaende betænkelige Tilstand vedvare uforandret, og har derfor i nærværende Lovforslags Udsnit om Hærens Kammer (§§ 17—50) maattet bringe en Forsøgelse af de faste Officerers og Underofficerers Antal i Forslag.

Der er imidlertid endnu et andet Forhold, som har maattet undersøges, for at komme til en Erkendelse om, hvorvidt de Forudsætninger, der laa til Grund for Hærelovens Bestemmelser om de værnepligtige Befalingsmænd, i Praxis have vist sig rigtige. Det kommer nemlig ikke alene an paa, at alle Numre for tjenestegjørende værnepligtige Befalingsmænd ere besatte i Fædrestid, men det er tillige ubetinget nødvendigt, at der aarlige uddannes det i Hæreloven forudsatte Antal værnepligtige Befalingsmænd, for at der altid kan være saamange hjemsendte Sekondlieutenanter og Korporaler i Reserve, som behøves, naar Hæren skal sættes paa Krigsfod. Dette har imidlertid ingenlunde været Tilfældet. I Marene fra 1868 til 1874 har der i Gennemsnit været en aarlig Tilgang af Korporaler til Fodfolket, Rytteriet, Artilleriet og Ingenieurkorpsen af henholdsvis 224, 25, 36 og 11, medens der skulde have været henholdsvis 252, 30, 36 og 12. Det ses altsaa, at det nogenlunde er lykkedes at tilveiebringe det fornødne Antal Korporaler; men det maa dog herved fremhæves, at dette kun er naaet ved en saa lempelig Fortolkning af Hærelovens Bestemmelse om Udgangsproven til Korporalskolen, at denne der ved for en stor Del har tabt sin Betydning som Gjenmængslede for den vordende Officer. Den aarlige Tilgang af Sekondlieutenanter har derimod i de nævnte klar ikke stillet sig gunstig; til Fodfolket, Rytteriet, Artilleriet og Ingenieurkorpsen har den i Gennemsnit været henholdsvis